

TEPA24, osallistavan budjetoinnin sekä osallisuushankkeen tulosten esittely

VetovTul 30.05.2023 § 12
381/02.02.00/2023

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

TEPA24

Pääministeri Sanna Marinin hallitus linjasi kevään 2021 puoliväliriihessä TE-palveluiden siirrosta paikallistasolle. Linjaus liittyy hallitusohjelman työllisyystavoitteeseen ja kuntien vastuun vahvistamiseen työllisyyspalveluissa.

Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta.

Miksi TE-palvelut siirretään kunnille?

TE-palvelujen siirto kunnille tuo palvelut lähemmäksi asiakkaita. Kun työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla tukevat palvelut nopeamman työllistymisen tavoitetta. Kunnilla on hyvät lähtökohdat tarjota asiakkaille kohdennettuja ja paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin sopivia palveluja.

Siirron yhteydessä kunnille luodaan rahoitusmalli, joka kannustaa niitä kehittämään toimintaansa työllisyyttä edistäväksi siten, että uudistuksella saavutetaan 7 000–10 000 lisätyöllistä.

Uudistuksessa huomioidaan palvelujen yhdenvertainen saatavuus. Myös kielellisten oikeuksien toteutuminen ja heikommassa työmarkkina-asemassa olevien palvelut turvataan.

Hallitus valmistelee myös useita muita työnhakijoiden palveluja parantavia ja työllisyyttä edistäviä uudistuksia. Positiivinen työllisyysvaikutus syntyy näiden uudistusten yhteisvaikutuksesta.

Uudistus koostuu seuraavista teemoista:

Kuntien järjestämisvastuu

Kannustavan rahoituksen elementit

Siirtyvät palvelut

Valtion tehtävät ja ohjaus

Tietojärjestelmät

Henkilöstö ja muutosjohtaminen

TE-palvelujen siirtoa on valmisteltu yhteistyössä ministeriöiden, TE-palvelujen, ELY-keskusten, KEHA-keskuksen, kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa.

Työllisyyden edistämisen ministerityöryhmä on tehnyt linjauksia valmistelun edetessä.

Eduskunta hyväksyi lakiesityksen TE-palvelujen uudistuksesta 1.3.2023 eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietinnön mukaisena.

Kuntien on sovittava yhteistoiminta-alueiden muodostamisesta sekä ilmoitettava siitä työ- ja elinkeinoministeriölle lokakuun 2023 loppuun mennessä. Palvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnille 1.1.2025.

Kunnat vastaavat tulevien työllisyysalueiden valmistelusta ja valtakunnallisella toimeenpano-ohjelmalla tuetaan kuntia uudistuksen toimeenpanossa. Toimeenpano-ohjelmaa työstää parhaillaan laaja valmisteluverkosto, jossa ovat kaikki uudistuksen keskeiset toimijat ja sidosryhmät sekä henkilöstön edustajat.

Valmistelua ohjaava tavoite on hallittu siirtymä, mikä tarkoittaa, että kaikki keskeiset toiminnot ja palvelut ovat toimintavalmiina, kun palvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnille ja työllisyysalueille 1.1.2025.

Osallistava budjetointi

Kuhmon kaupunginvaltuusto päätti 12.12.2022 talousarvion 2023 ja talousarviossa seuraavaa:

Osallisuutta kehitetään osallistavan budjetoinnin mallilla lapsi- ja nuorisotyössä. Osallisuuden edistämistä ja kehittämistä jatketaan. Kyse on yhtäältä kaupunkiorganisaation osallisuusosaamisen kasvattamisesta kuin myös monipuolisten osallistumismahdollisuuksien tarjoamisesta kuntalaisille. Osallistavan budjetoinnin kokeiluun Kestävä kaupunki -ohjelman puitteissa. Nuorisopalvelut toteuttaa ja taloushallinto kehittää yhteistyössä mallia.

Kuhmon kaupunki on mukana Kestävän kehityksen budjetointi -hankkeessa. Vuonna 2023 on Kuhmossa hankkeen teemana Osallistava budjetointi, jossa lapsia ja nuoria kuullaan sekä osallistetaan budjetin laatimiseen

Täyttä elämää Kuhmossa – Kestävä kehitys elämään arjen teoissa -hanke

kokeiluhankkeessa kehitetään yhdessä kestävyyttä vahvistavaa vuorovaikutteista ja osallistumaan kutsuvaa työtä.

Hankkeessa tuotetaan uutta tietoa ja toimintamalleja erityisesti alle 10 000 asukkaan kuntien tarpeisiin. Samalla sovelletaan jo olemassa olevia ratkaisuja ja tehdään Kuhmon monia hyviä käytäntöjä näkyväksi. Hankkeen toteutusaika on ajalla 1.4.2022-31.5.2023.

Hankkeen päätavoitteet:

Kunnan osallistava kestävyystyö systematisoituu ja osallisuusosaaminen kasvaa niin osallistujien kuin kaupunkiorganisaation sisällä.

Kunnan kestävä kehityksen poikkihallinnollinen yhteistyö ja johtaminen nivotaan yhteen hyvinvointijohtamisen kanssa. Kestävän kehityksen sopimusmalli tekee työstä vaikuttavaa yhteistyössä yhdistysten ja yhteisöjen kanssa.

Kaupungin sisäistä ja ulkoista viestintää kehitetään niin, että viestinnässä huomioidaan sekä kaupungin uusi brändi että uusi strategia, joka pohjautuu Agenda 2030 -tavoitteille.

Kunnan kestävyystyötä ja sen taloudellisia hyötyjä tehdään näkyväksi. Yhteistyötä viestinnässä tehdään erityisesti puurakentamiseen liittyvien Kuhmon kaupungin hankkeiden kanssa.

Poimintoja suunnitelluista toimenpiteistä:

Kokeilun aikana laaditaan yhteistyössä kaupungissa toimivien eri tahojen kanssa kestävän kehityksen sopimusmalli. Sopimuksella järjestöt, yritykset, seurakunta, oppilaitokset ja muut kaupungissa toimivat tahot voivat sitoutua kaupungin eri toimialojen kanssa paikalliseen yhteistyöhön.

Systematisoidaan osallisuustyö osaksi ennakkovaikutusten arviointia.

Vakiinnutetaan Kuhmon raadin toiminta.

Perustetaan nuorista koostuva tanssiryhmä, jonka esityksien sisältö pohjautuu kaupungin strategian mukaisiin kestävän kehityksen tavoitteisiin. Tanssiryhmän toiminta on samalla osa kokeilun viestintää ja nuorten osallistumista kestävän kehityksen työhön.

Kehitetään aiemmin Sitran demokratiakokeilussa lanseerattua Draamallista kansalaisraatia ja draamallisia työpajoja.

Hanke on ympäristöministeriön osarahoittama ja osa Kestävä kaupunki -ohjelmaa.

Päätösehdotus

Kuullaan esitykset em. aiheista ja käydään niistä keskustelu.

Liitteenä olevat esitykset kuultiin

- työllisyysasiantuntija Juha Heinonen, TEPA24
 - Juha ehdottanut, että keväällä 2024 Kuhmo järjestäisi Kainuun ja Koillismaan yhteisen työllisyysseminaarin
- nuorisopalveluvastaava Ritva Juntunen, Osallistava budjetointi
 - miten toteutetaan tulevana vuosina?
- viestinnän asiantuntija, hankekoordinaattori Jarkko Piirainen, Täyttä elämää Kuhmossa – Kestävä kehitys elämään arjen teoissa -hanke

Päätös

Keskusteltiin esitellyistä aiheista.

Huomiona mm., että muutkin kuin kuhmolaisten lapset - esim. mökkiläisten ja muiden vierailijoiden lapset - voivat osallistua Kuhmossa oleville kesäleireille, harrastuksiin ja tapahtumiin ja saavat näin mahdollisuuden tutustua toisiinsa.

Esittelyt merkittiin tietoon saaduksi ja ne lähetetään jaoston jäsenille sähköpostitse.